

En büyük iki ihracat pazarı daralıyor

Istanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksinin Ekim 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eylülde 50,5 olan endeks, ekimde 51,1'e yükselerek ihracat ikliminde ılımlı, ancak önceki aya göre daha belirgin bir iyileşmeye işaret etti. Böylece dış talep şartları üst üste 10 anket döneminde güçlenme sergiledi. Öte yandan en büyük ihracat pazarı Almanya'da ekonomik aktivite ekimde ılımlı olmakla birlikte üst üste beşinci ay azaldı. Aynı dönemde daralma kaydedilen diğer önemli pazar ise Fransa oldu. Bu iki ülkenin

Türkiye'nin imalat sanayi ihracat pazarındaki toplamı payı yaklaşık yüzde 13 seviyesinde bulunuyor. Birleşik Krallık'ta üretim artışı devam ederken, İspanya'da büyüme yüksek seyrini korudu. İtalya'da ise iktisadi faaliyet eylül ayındaki hafif düşüşün ardından yeniden büyümeye geçti. Türkiye'nin imalat sanayi ihracatının yüzde 6'sını gerçekleştirdiği ABD'de, ekonomik aktivite ekim ayında da güçlü bir artış gösterdi ve ülkede mevcut büyüme eğilimi 21 aya ulaştı. Kanada'da ise mayıs ayından bu yana ilk kez üretim artışı gözlemlendi.

İhracat ikliminde ılımlı iyileşme

■ Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Ekim 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye işaret ederken, Eylül'de 50,5 olan **ISO** endeksi, Ekim'de 51,1'e yükselerek ihracat ikliminde ılımlı, ancak önceki aya göre daha belirgin bir iyileşmeye işaret etti. Böylece dış talep koşulları üst üste on anket döneminde güçlenme sergiledi. İhracat iklimindeki genel iyileşmeye rağmen, en büyük ihracat pazarı olan Almanya'da ekonomik aktivite ekimde ılımlı olmakla birlikte üst üste beşinci ay azaldı. Aynı dönemde daralma kaydedilen diğer önemli pazar ise Fransa oldu. Bu iki ülkenin Türkiye'nin imalat **sanayi** ihracat pazarındaki toplam payı yaklaşık yüzde 13 seviyesinde bulunuyor. Türkiye'nin imalat **sanayi** ihracatının yüzde 6'sını gerçekleştirdiği ABD'de, ekonomik aktivite ekim ayında da güçlü bir artış gösterdi ve ülkede mevcut büyüme eğilimi 21 aya ulaştı. Avrupa'nın

diğer bölgelerinde ise genel olarak daha pozitif bir tablo ortaya çıktı. Birleşik Krallık'ta üretim artışı devam ederken, İspanya'da büyüme yüksek seyrini korudu. İtalya'da ise iktisadi faaliyet Eylül ayındaki hafif düşüşün ardından yeniden büyümeye geçti. Suudi Arabistan, Katar ve Kuveyt'te de üretim artışı gerçekleşirken, Mısır ve Lübnan'da küçülme devam etti. Lübnan'da üretim daralması son 44 ayın en yüksek oranında ölçüldü. Verileri değerlendiren S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Türk imalat **sanayi** sektörünün en büyük ihracat pazarı olan Almanya'nın oldukça düşük performansına rağmen, ihracat iklimi genel olarak iyileşmeye devam etti. Diğer birçok önemli pazarda ekonomik aktivitenin büyüme kaydetmesi, firmalara yurt dışı satışlarını sürdürürebilmek için farklı seçenekler sağladı. Orta Doğu bölgesi büyümenin ana kaynaklarından biri olma özelliğini korurken, ABD'de ise başkanlık seçimleri öncesindeki belirsizliğe rağmen üretim güçlü bir şekilde artmaya devam etti" ifadelerini kullandı. - **EKONOMİ SERVİSİ**

Eylül'de 50,5 olan **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, Ekim'de 51,1'e yükselerek ihracat ikliminde ılımlı, ancak önceki aya göre daha belirgin bir iyileşmeye işaret etti. Böylece dış talep koşulları üst üste on anket döneminde güçlenme sergiledi.

Hububat ve bakliyat ihracatı 9,7 milyar dolar

GÜNEYDOĞU Anadolu İhracatçı Birlikleri verilerinden derlediği bilgiye göre Türk hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü, yılın 10 ayında 218 ülke ve serbest bölgeye 10 milyon 147 bin 145 ton ürün gönderdi. Dış satım karşılığında 9 milyar 737 milyon 320 bin dolar gelir elde eden sektörün bu dönemdeki ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre birim fiyatta yüzde 10,2 artarken miktarda yüzde 12, değerde ise yüzde 3,1 düştü. Sektör, en fazla ihracatı 3 milyar 371 milyon 433 bin dolarla Orta Doğu ülkelerine yaptı. Orta Doğu'yu 2 milyar 347 milyon 448 bin dolarla Afrika, 1 milyar 232 milyon 217 bin dolarla Avrupa izledi. TİM Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektör Kurulu Başkanı Ahmet Tiryakioğlu, **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** tarafından açıklanan Sektörel PMI Raporu'nda takip edilen 10 sektör içinde üretimi azalmayan tek sektörün gıda olduğuna dikkati çekti.

Türkiye'nin 10 aylık hububat ve bakliyat ihracatı 9,7 milyar dolar oldu

Hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü, yılın 10 ayında 9 milyar 737 milyon 320 bin dolar dış satım gerçekleştirdi.

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri verilerinden derlediği bilgiye göre Türk hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü, yılın 10 ayında 218 ülke ve serbest bölgeye 10 milyon 147 bin 145 ton ürün gönderdi.

Dış satım karşılığında 9 milyar 737 milyon 320 bin dolar gelir elde eden sektörün bu dönemdeki ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre birim fiyatta yüzde 10,2 artarken miktarda yüzde 12, değerinde ise yüzde 3,1 düştü.

Sektör, en fazla ihracatı 3 milyar 371 milyon 433 bin dolarla Orta Doğu ülkelerine yaptı. Orta Doğu'yu 2 milyar 347 milyon 448 bin dolarla Afrika, 1 milyar 232 milyon 217 bin dolarla Avrupa izledi.

TİM Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektör Kurulu Başkanı Ahmet Tiryakioğlu, AA muhabirine, **Istanbul Sanayi Odası (ISO)** tarafından açıklanan Sektörel PMI Raporu'nda takip edilen 10 sektör içinde üretimi azalmayan tek sektörün gıda olduğuna dikkati çekti.

Yüksek faiz ortamındaki daralmanın temel ihtiyaç gıdaya olan talebi etkilemediğini anlatan Tiryakioğlu, "ISO raporuna göre, girdi fiyatlarında en yüksek maliyet gıda sektöründe olduğu için gıda ürünleri fiyatlarındaki artış hızı arzu edilen ölçüde yavaşlamıyor. Fakat dünyadaki petrol bolluğuna bağlı olarak, enerji fiyatlarında bir iyileşme söz konusu. Dünya Bankası da Emtia Piyasaları Görünüm Raporu'nda bu durumun 2025'te küresel gıda fiyatlarını son 5 yılın en düşük seviyesine ereleteceğine işaret ediyor." dedi.

Tiryakioğlu, Covid-19 salgınından bu yana dünyada yükselen gıda fiyatlarındaki normalleşmenin etkilerinin gelecek yıl daha görünür hale gelmesini beklediklerini sözlerine ekledi.

Hububat ihracatı İLK 10 AYDA 9,7 MİLYAR DOLAR

Bisküvi, buğday unu, bitkisel yağlar, şekerli ve kakaolu ürünler ile makarna başta olmak üzere temel gıda ürünlerini kapsayan hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörünün 10 aylık ihracatı 9,7 milyar dolar olarak açıklandı. Ekim'de aylık bazda yüzde 11,9'luk gerilemeye rağmen sektörün aylık ihracatı 1 milyar dolar sınırının üzerinde gerçekleşti. 10 aylık dönemde en fazla ihracatı gerçekleştirilen ürünler buğday unu ve makarna olurken, üçüncü sıraya yükselen tatlı bisküvi ve gofretlerin KG başına ortalama ihracat birim fiyatları 3 doları aştı. Sektörel bazda, ilk iki sırada gelen İstanbul ve Gaziantep'in toplam payı yüzde 50'nin üzerinde gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından açıklanan Sektörel PMI Raporu'nda takip edilen 10 sektör içinde üretimi azalmayan tek sektörün gıda olduğuna dikkat çeken TİM Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektör Kurulu Başkanı Ahmet Tiryakioğlu şunları söyledi: "Yüksek faiz ortamındaki daralma, temel bir ihtiyaç olarak gıdaya olan talebi etkilemiyor. İSO raporuna göre, girdi fiyatlarında en yüksek maliyet gıda sektöründe olduğu için gıda ürünleri fiyatlarındaki artış hızı arzu edilen ölçüde yavaşlamıyor. Fakat dünyadaki petrol bolluğuna bağlı olarak, enerji fiyatlarında bir iyileşme söz konusu. Dünya Bankası da Emtia Piyasaları Görünüm Raporu'nda bu durumun 2025'te küresel gıda fiyatlarını son 5 yılın en düşük seviyesine erileteceğine işaret ediyor. Pandemiden bu yana tüm dünyada yükselen gıda fiyatlarındaki normalleşmenin etkileri, gelecek yıl daha görünür hale gelecek."

TÜRKİYE DENGELİ BİR TİCARİ STRATEJİ YÜRÜTÜYÖR

Karadeniz ülkelerinin dünya tahıl üretiminin merkezi haline geldiğini ve jeopolitik olarak büyük önem taşıyan konumuyla Türkiye'nin tahıl ticaretine yön veren birkaç ülkeden biri olduğunu belirten Tiryakioğlu şunları ifade etti: "Savaş öncesinde neredeyse bizim iki katımız kadar buğday üreten Ukrayna'nın bu yılki üretimi 22 milyon

tonla Türkiye'ye yakın seviyelerde. Diğer tarafta 90 milyon tonun üzerinde buğday üreten Rusya, sadece son 4 ayda 20 milyon tonun üzerinde buğday ihraç ederek bir rekor kırdı. Rusya şu sıralar Baltık Denizi limanlarını genişletmeye çalışıyor ve tarımda süper güç olma hedefiyle, 2030 yılına kadar tahıl ihracatını yüzde 50 daha artırmayı planlıyor. Yüksek yağışlara bağlı olarak buğday rekoltesinde artış bekleyen Irak ise gelecek yıl buğday alım fiyatlarını aşağı çekmeye hazırlanıyor. Tüm bu gelişmelerin ortasında Türkiye, tahıl ticaretinde gerek uluslararası fiyatlardaki istikrarı gerekse tedarik zincirlerindeki sürekliliği gözeterek dengeli bir ticari strateji yürütüyor. Şu anki temel önceliklerimizden biri yurt içi üretim olmalı. TÜİK verilerine göre 2024 yılı tahıl ürünleri üretiminde önceki yıla göre kısmi bir düşüş olabilir. Bu yılki göstergeler buğday üretiminde yüzde 5'in, arpa da ise yüzde 10'un üzerinde düşüş olacağına işaret ediyor. Gelecek yıla ilişkin hububat ekimi ise şimdilik kurak bir süreçte ilerliyor."

Tiryakioğlu, Cumhurbaşkanı kararıyla mısır ithalatında tarife kontenjanı açılmasının etkilerine değinerek "Ticaret Bakanlığı mısır arzının gerilemesinin, yurt içindeki tüm gıda fiyatlarını etkileyebileceğini gözeterek 1 milyon ton mısır için gümrük vergili tarife kontenjanının önünü açtı. Nişasta ve nişasta bazlı şekerler başta olmak üzere çok geniş bir kullanım alanına sahip olan mısırdaki, yurtiçi üreticiler zarar görmeyecek ve talep dengesinin gözetilmesi önemli" dedi.

Mercedes Benz Türk'ün 20 yıldır süren sosyal projesi

İsa ÖZGÜLLER

Mercedes-Benz Türk, "Her Kızımız Bir Yıldız" projesiyle 20 yılda toplamda 6 bin 232 öğrenciye eğitim desteği sağladı. 2004 yılında 17 ilde 200 öğrenciye burs vererek başlayan bu anlamlı proje, bugün 63 ildeki binlerce öğrenciye burs ve çeşitli mesleki gelişim fırsatları sunuyor.

20 YILDIZ KIZ ÖĞRENCİLERİN YANINDA

Ağır ticari araç endüstrisinin lider firmalarından Mercedes-Benz Türk, toplumsal sorumluluk projeleriyle de dikkat çekiyor. 20 yıldır sürdürülen "Her Kızımız Bir Yıldız" projesi, her yıl 750 lise ve 250 üniversite öğrencisine burs desteği vererek eğitimlerini sürdürmelerine yardımcı oluyor. Şirket, bu projeye kız öğrencilerin sadece eğitimine değil, aynı zamanda iş dünyasında daha fazla yer almasına da katkı sağlıyor. Mercedes-

Benz Türk İcra Kurulu Başkanı Süer Sülün, projenin amacının sadece burs sağlamak olmadığını, aynı zamanda kız öğrencilerin istihdama katılımını artırmayı hedeflediklerini belirtti.

HER KIZIMIZ BİR YILDIZ PROJESİ

2004'te başlatılan proje, hızla Türkiye'nin en örnek gösterilen sosyal sorumluluk projelerinden biri haline geldi. Başlangıçta 17 ilde 200 kız öğrencinin desteklediği proje, bugün Türkiye genelinde 63 ilde faaliyet gösteriyor. Her yıl binlerce kız öğrencinin eğitimine katkı sağlayan programda, sadece burs desteği değil, kişisel gelişim eğitimleri, kodlama dersleri ve İstanbul Ziyareti gibi çeşitli fırsatlar da sunuluyor. 2018-2021 yılları arasında 300'den fazla öğrenciye kodlama eğitimi verilirken, geçtiğimiz yıl 750 lise öğrencisi de Pakodemy uygulamasından faydalandı.

Mercedes-Benz Türk, projelerinde ka-

dın istihdamına büyük önem veriyor. Süer Sülün, özellikle mavi yakada, yani fabrikalarda ve sahada kadın çalışan sayısını artırmak için yoğun çaba sarf ettiklerini ifade etti. Ayrıca, "Mühendisliğin Yıldızları" gibi projelerle genç kadın mühendis adaylarına da destek veriyorlar. Süer Sülün "Proje evrildikçe daha da güzelleşti. Şu an 63 ilde bin kız öğrencimiz var ve her yıl mezun olanların yerine yenileri ekleniyor" dedi.

Mercedes-Benz Türk, sadece eğitim alanında değil, felakette bölgelerde de yardım çalışmalarını sürdürüyor.

Proje ve Mercedes-Benz Türk'ün sosyal sorumluluk çalışmaları hakkında daha fazla bilgi almak isteyen arkadaşlarımız, şu soruyu sordu "6 Şubat deprem felaketi sonrası yapılan destek ve yardımlarınızı özetler misiniz?"

Mercedes-Benz Türk İcra Kurulu Başkanı Süer Sülün, depremden hemen sonra yaptıkları yardımlar hakkında şu

açıklamayı yaptı: Hatay'da, **İstanbul Sanayi Odası'nın** 1.000 konteynerlik kentinde, "Mercedes-Benz Türk Mahallesi" kuruldu. Burada, afet mağdurlarının ihtiyaçlarına yönelik yemekhane, çocuk parkı, çamaşırhane gibi sosyal alanlar sağlandı. Ayrıca, Adana'daki Çukurova Üniversitesi kampüsünde bulunan Çocuk İyilik Merkezi'ne de destek verdiklerini belirten Sülün, buradaki 0-21 yaş

arası uzuv kaybı yaşayan çocuklara protez temin ettiklerini ve ulaşım için iki minibüs tahsis ettiklerini ifade etti.

Toplumda her alanda kadınlara daha fazla yer almasını sağlamak amacıyla başlatılan "Her Kızımız Bir Yıldız" projesi, bu yıl 20. yılını kutlarken, eğitim ve istihdam fırsatları sunarak ülke çapında büyük bir etki yaratmaya devam ediyor.

İSTANBUL SANAYİ ODASI TÜRKİYE İHRACAT İKLİMİ ENDEKSİ

Dış talep 10. ayda da güçlendi

İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi ekimde 51,1'e yükselerek ihracat ikliminde ılımlı, ancak önceki aya göre daha belirgin bir iyileşmeye işaret etti. Böylece dış talep koşulları üst üste 10 anket döneminde güçlenme sergiledi. Almanya'da ekonomik aktivite ekimde ılımlı olmakla birlikte üst üste beşinci ay

azaldı. Fransa'da da daralma kaydedilirken, Birleşik Krallık'ta üretim artışı sürdü. ABD'de ekonomik aktivite ekimde de güçlü artış sergiledi. S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "ABD'de başkanlık seçimleri öncesindeki belirsizliğe rağmen üretim güçlü bir şekilde artmaya devam etti" dedi. ■

İhracat ikliminde iyileşme ekimde hızlandı

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Ekim 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. Eylülde 50,5 olan **İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**, ekimde 51,1'e yükselerek ihracat ikliminde ılımlı, ancak önceki aya göre daha belirgin bir iyileşmeye işaret etti. Böylece dış talep koşulları üst üste on anket döneminde güçlenme sergiledi. İhracat iklimindeki genel iyileşmeye rağmen, en büyük ihracat pazarı olan Almanya'da

ekonomik aktivite ekimde ılımlı olmakla birlikte üst üste beşinci ay azaldı. Aynı dönemde daralma kaydedilen diğer önemli pazar ise Fransa oldu. Bu iki ülkenin Türkiye'nin imalat **sanayi** ihracat pazarındaki toplam payı yaklaşık yüzde 13 seviyesinde bulunuyor.

Ekonomik aktivitede en güçlü artışın kaydedildiği Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) büyüme son 6 ayın en yüksek hızına ulaştı ve güçlü seyretti. Suudi Arabistan, Katar ve Kuveyt'te de üretim artışı gerçekleşirken, Mısır ve Lübnan'da küçülme devam etti. Lübnan'da üretim daralması son 44 ayın en yüksek oranında ölçüldü. Diğer önemli ihracat pazarlarına bakıldığında, Rusya'da ekonomik aktivite ılımlı artış kaydetti.

HUBUBAT VE BAKLIYAT İHRACATI 9,7 MİLYAR DOLAR

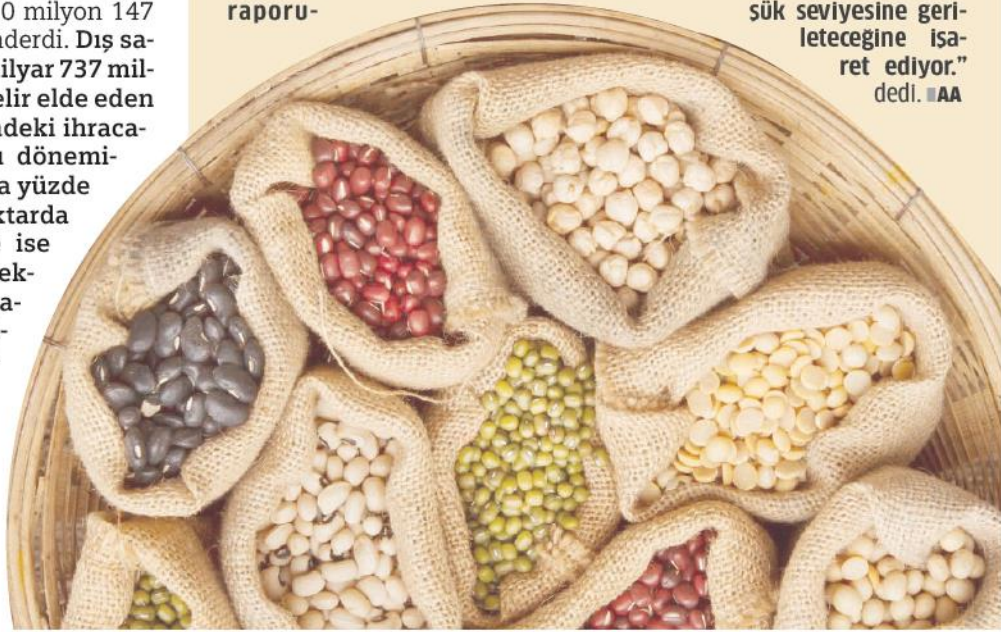
Hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü, yılın 10 ayında 9 milyar 737 milyon 320 bin dolar dış satım gerçekleştirdi.

■ **GÜNEYDOĞU** Anadolu İhracatçı Birlikleri verilerinden derlenen bilgiye göre Türk hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü, yılın 10 ayında 218 ülke ve serbest bölgeye 10 milyon 147 bin 145 ton ürün gönderdi. Dış satım karşılığında 9 milyar 737 milyon 320 bin dolar gelir elde eden sektörün bu dönemdeki ihracatı, geçen yılın aynı dönemi-ne göre birim fiyatta yüzde 10,2 artarken miktarda yüzde 12, değerde ise yüzde 3,1 düştü. Sektör, en fazla ihracatı 3 milyar 371 milyon 433 bin dolarla Orta Doğu ülkelerine yaptı. Orta Doğu'yu 2 milyar 347 milyon 448 bin dolarla Afrika, 1 milyar 232 milyon 217 bin dolarla Avrupa izledi.

ÜRETİMİ AZALMAYAN TEK SEKTÖR GIDA

TİM Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektör Kurulu Başkanı Ahmet Tiryakioğlu, İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından açıklanan Sektörel PMI Raporu'nda takip edilen 10 sektör içinde üretimi azalmayan tek sektörün gıda olduğuna dikkati çekti. Yüksek faiz ortamındaki daralmanın temel ihtiyaç gıdaya olan talebi etkilemediğini anlatan Tiryakioğlu, "İSO raporu-

na göre, girdi fiyatlarında en yüksek maliyet gıda sektöründe olduğu için gıda ürünleri fiyatlarındaki artış hızı arzu edilen ölçüde yavaşlamıyor. Fakat dünyadaki petrol bolluğuna bağlı olarak, enerji fiyatlarında bir iyileşme söz konusu. Dünya Bankası da Emtia Piyasaları Görünüm Raporu'nda bu durumun 2025'te küresel gıda fiyatlarını son 5 yılın en düşük seviyesine geri leteceğine işaret ediyor." dedi. ■AA

8

Spot Analiz

Asgari ücret, azami tartışma

Asgari ücret tartışmaları hararetle bir şekilde başladı. Bir tarafta ücret artışının düşük tutulması gerektiğini savunanlar diğer tarafta ise en az gerçekleşen enflasyon kadar yapılması gerektiğini düşünenler var.

Her iki tarafın beklentilerini sebepleriyle ortaya koyalım.

Düşük artış isteyenler

Çalışanın işverene maliyeti dolar bazında çok yüksek. Yüksek oranlı bir artış ç pazar da ve ihracatta rekabet gücümüzü daha da zayıflatır

Asgari ücrette yapılacak yüksek oranlı artış dezenflasyon programına zarar verir

Yüksek artış isteyenler

Mevcut ücret yoksulluk sınırının altında

Mevcut ücret açlık sınırının altında

Ücret gelirlerinin milli gelirdeki payı aşırı düşük düzeyde

Asgari ücret zorunlu harcamaları gerçekleştirmeye bile yeterli olmadığı için ücrette yapılacak artış tahmin edildiği kadar enflasyonist bir etki yaratmaz.

Her iki tarafın da haklı olduğu noktalar bulunmakla birlikte; en kritik konu olan asgari ücretin satın alma gücünün yetersizliği, diğer tüm faktörleri geride bırakıyor.

Asgari ücret, önceki yıllarla kıyaslandığında dolar bazında oldukça yüksek bir düzeyde. Ancak mal ve hizmet fiyatlarındaki artış o denli yüksek bir hızla gerçekleşti ki; dolar bazında yüksek olmakla birlikte asgari ücret, önceki yıllardakinin gerisinde bir satın alma gücüne sahip.

Asgari ücret tartışmasında konunun enflasyon boyutunda unutulmaması gereken nokta, bugün yaşadığımız yüksek enflasyonun sebebinin hane halkı ya da iş dün-

yası olmadığı gerçeği. Şu ana dek açıklanan önlemlerin büyük bölümü ise bu iki kesimin omuzlarına yükleniyor. Kamu tarafında kayıtdışı ile mücadelede artış dışında, harcama ve gelir politikasında çarpıcı bir değişim görünmüyor.

Burada gözden kaçan ve nedene değil sonuca odaklanmamızı sebep olan nokta şu: Devlet, sendikalar, iş dünyası ve çalışanlar olarak ücretlerdeki zayıflığı, ülkedeki pahalılığı azaltmak yerine ücret artışları yoluyla dengelemeye çalışıyoruz. Barınma, eğitim ve gıda sektörlerindeki fiyat düzeyi, sadece ülke tarihinin en yüksek düzeyine çıkmakla kalmayıp; pek çok gelişmiş ülkedeki fiyatların da yukarısına çıktı. Türk-Alman Üniversitesi'nden Aykut Kibritçioğlu, yıl başından bu yana, eğitim ve gıda fiyatlarındaki artışın, manşet enflasyonun çok üzerinde olduğu vurgusunu yapıyor. Ekim verilerine göre 10 aylık tüketici enflasyonu yüzde 39,77 iken, kira enflasyonu yüzde 92, eğitim enflasyonu yüzde 91,50 düzeyinde.

Çalışma Bakanı Vedat Işıktan'ın iki farklı açıklaması var. Ekim ortasındaki ilk açıklama önceki artışlar gibi bu defa da asgari ücretlilerin satın alma gücünün korunacağı ve gelişeceği yönünde idi. Kasım başındaki açıklamada ise ekonominin genel istikrarını bozmayacak şekilde işçi ve işveren tarafının maksimum noktada anlaşabilecekleri düzey vurgusu öne çıktı.

ATO Başkanı Gürsel Baran yüzde 25 düzeyinde bir artış olması gerektiğini söyledi.

İTO Başkanı Avdagiç aylar önce bölgesel asgari ücret önerisi dile getirmişti. MÜSİAD Başkanı da yakın zamanda bu öneriyi tekrarladı. IMF'den ücret artışının enflasyon için önemli bir çapa olduğunu ve yüzde 25 civarında bir artışın üzerine çıkılmaması gerektiği açıklaması geldi.

Çoğunluğu akademisyenlerden oluşan 126 ekonomist ortak bir açıklamayla, asgari ücret artışında gerçekleşen enflasyonun dikkate alınması gerektiğini duyurdu. CHP Genel Başkanı Özel, asgari ücretin en az 30 bin lira olması gerektiğini söyledi.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, asgari ücret ilan edilmeden önce gelir vergisi basamakları ve oranlarıyla, prime esas ücret tavanının yeniden düzenlenmesi gerektiğini ifade etti.

Peki sonuç ne olabilir?

Çok erken başlayan asgari ücret tartışması ekonomi gündeminde uzun bir süre yer tutacak. Sonunda göreceğimiz artış oranı, büyük olasılıkla, her iki ucun ortasında, örneğin yüzde 32-33 civarında bir yerde olacak. Bu süreçte gelir vergisi dilimlerinde bir değişiklik yapılması ve yüksek dilimlerdeki gelirden şu andakinden daha yukarı bir düzeyde vergi alınması da ekonomi yönetimi tarafından dikkate alınması gereken bir başlık olarak öne çıkıyor.

• DR. BADERARSLAN

-EKONOMİ Gazetesi yazarı

► Asgari ücret neden önemli

Asgari ücretin Türkiye için önemli olmasının nedenleri, n çalışanların yansının asgari ücret ve buna çok yakın düzeyde ücret alıyor olması, n asgari ücretin ülkedeki ortanca ücrete oranının yüzde 70 civarında olması. Yani ücretlerin genel olarak düşük olması n asgari ücrette yapılacak artışın, diğer pozisyonlarda çalışanlara da aynı ya da yakın oranda yapılması n bazı meslek gruplarının fiyat tarifeleri, işsizlik ödenekleri ve sosyal güvenlik primlerinin alt ve üst sınırlarının da asgari ücrete göre değişmesi.

İHRACAT İKLİMİNDE İLİMLİ İYİLEŞME

DOĞRUHABER - **Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Ekim 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.

Eylülde 50,5 olan **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, ekimde 51,1'e yükselerek ihracat ikliminde ılımlı, ancak önceki aya göre daha belirgin bir iyileşmeye işaret etti. Böylece dış talep koşulları üst üste on anket döneminde güçlenme sergiledi.

EN BÜYÜK İKİ İHRACAT PAZARINDA DARALMA VAR

İhracat iklimindeki genel iyileşmeye rağmen, en büyük ihracat pazarı olan Almanya'da ekonomik aktivi-

te ekimde ılımlı olmakla birlikte üst üste beşinci ay azaldı. Aynı dönemde daralma kaydedilen diğer önemli pazar ise Fransa oldu. Bu iki ülkenin Türkiye'nin imalat **sanayi** ihracat pazarındaki toplamı payı yaklaşık yüzde 13 seviyesinde bulunuyor. Avrupa'nın diğer bölgelerinde ise genel olarak daha pozitif bir tablo ortaya çıktı. Birleşik Krallık'ta üretim artışı devam ederken, İspanya'da büyüme yüksek seyrini korudu. İtalya'da ise iktisadi faaliyet eylül ayındaki hafif düşüşün ardından yeniden büyümeye geçti. Türkiye'nin imalat **sanayi** ihracatının yüzde 6'sını gerçekleştirdiği ABD'de, ekonomik aktivite ekim ayında da güçlü bir artış gösterdi ve ülkede mevcut büyüme eğilimi 21 aya ulaştı. Kanada'da ise mayıs ayından bu yana ilk kez üretim artışı gözlemlendi.

Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi ekimde 51,1'e yükselerek ihracat ikliminde ılımlı, ancak önceki aya göre daha belirgin bir iyileşmeye işaret etti. Böylece dış talep koşulları üst üste 10 anket döneminde güçlenme sergiledi.

ORTA DOĞU'DA BÜYÜME DEVAM ETTİ

Ekonomik aktivitede en güçlü artışın kaydedildiği BAE'de büyüme son 6 ayın en yüksek hızına ulaştı ve güçlü seyretti. Suudi Arabistan, Katar ve Kuveyt'te de üretim artışı gerçekleşirken, Mısır ve Lübnan'da küçülme devam etti. Lübnan'da üretim daralması son 44 ayın en yüksek oranında ölçüldü. Diğer önemli ihracat pazarlarına bakıldığında, Rusya'da ekonomik aktivite ılımlı artış kaydederken, Hollanda ve Romanya'da ise imalat **sanayi** üretiminin daraldığı görüldü. Anket kapsamında takip edilen eko-

nomiler arasında en sert üretim kaybı yaşayan ülke, daralmanın 2024'ün başından bu yana en yüksek oranda gerçekleştiği Avusturya oldu.

Istanbul Sanayi Odası Türkiye İhracat İklimi Endeksi hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Türk imalat **sanayi** sektörünün en büyük ihracat pazarı olan Almanya'nın oldukça düşük performansına rağmen, ihracat iklimi genel olarak iyileşmeye devam etti. Diğer birçok önemli pazarda ekonomik aktivitenin büyüme kaydetmesi, firmalara yurt dışı satışlarını sürdürülebilmek için farklı seçenekler sağladı. Orta Doğu bölgesi büyümenin ana kaynaklarından biri olma özelliğini korurken, ABD'de ise başkanlık seçimleri öncesindeki belirsizliğe rağmen üretim güçlü bir şekilde artmaya devam etti."

İhracat ikliminde 'ılımlı' iyileşme

TÜRKİYE imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin** Ekim 2024 dönemi sonuçları açıklandı.

Eylül'de 50,5 olan **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, Ekim'de 51,1'e yükselerek ihracat ikliminde ılımlı, ancak önceki aya göre daha belirgin bir iyileşmeye işaret etti. Böylece dış talep koşulları üst üste on anket döneminde güçlenme sergiledi.

İhracat iklimindeki genel iyileşmeye rağmen, en büyük ihracat pazarı olan Almanya'da ekonomik aktivite Ekim'de ılımlı olmakla birlikte üst üste beşinci ay azaldı. Aynı dönemde daralma kaydedilen diğer önemli pazar ise Fransa oldu. Bu iki ülkenin Türkiye'nin imalat **sanayi** ihracat pazarındaki toplamı payı yaklaşık yüzde 13 seviyesinde.

Avrupa'nın diğer bölgelerinde ise genel olarak daha pozitif bir tablo ortaya çıktı. Birleşik Krallık'ta üretim artışı devam ederken, İspanya'da büyüme yüksek seyrini korudu. İtalya'da ise iktisadi faaliyet Eylül ayındaki hafif düşüşün ardından yeniden büyümeye geçti. Ekonomik aktivitede en güçlü artışın kaydedildiği BAE'de büyüme son 6 ayın en yüksek hızına ulaştı ve güçlü seyretti.

Suudi Arabistan, Katar ve Kuveyt'te de üretim artışı gerçekleşirken, Mısır ve Lübnan'da küçülme devam etti. Lübnan'da üretim daralması son 44 ayın en yüksek oranında ölçüldü.

Türkiye'nin imalat **sanayi** ihracatının yüzde 6'sını gerçekleştirdiği ABD'de, ekonomik aktivite Ekim ayında da güçlü bir artış gösterdi ve ülkede mevcut büyüme eğilimi 21 aya ulaştı. Kanada'da ise Mayıs ayından bu yana ilk kez üretim artışı gözlemlendi.

Diğer önemli ihracat pazarlarına bakıldığında, Rusya'da ekonomik aktivite ılımlı artış kaydederken, Hollanda ve Romanya'da ise imalat **sanayi** üretiminin daraldığı görüldü. **(Ekonomi Servisi)**

İSO Başkanı Bahçivan'dan Enflasyon ve Asgari Ücret Uyarısı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, enflasyonun sanayi sektöründe öngörü ve fiyatlama zorluklarına neden olduğunu belirterek, yüksek faiz ortamının sanayiciye ağır bir maliyet yüklediğini söyledi. Asgari ücret konusunda da dikkatli olunması gerektiğini vurgulayan Bahçivan, "İstihdam kaybı yaşanmayacak ve çalışan refahını koruyacak bir dengede buluşulmalı" dedi. Bahçivan, enflasyonun sosyolojik boyutlarının da dikkate alınarak sürdürülebilir bir çözüm arayışının önemli olduğunu ifade etti. HABER MERKEZİ

İhracat ikliminde ılımlı ve belirgin iyileşme

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi ekimde 51,1 oldu.

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İSO Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Ekim 2024 dönemi sonuçları açıklandı.

Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. Eylülde 50,5 olan **İSO Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, ekimde 51,1'e yükselerek ihracat ikliminde ılımlı, ancak önceki aya göre daha belirgin bir iyileşmeye işaret etti. Böylece dış talep koşulları üst üste on anket döneminde güçlenme sergiledi.

Açıklamada İSO İhracat İklimi Endeksi hakkında değerlendirmesine yer verilen S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti:

"Türk imalat sanayi sektörünün en büyük ihracat pazarı olan Almanya'nın oldukça düşük performansına rağmen, ihracat iklimi genel olarak iyileşmeye devam etti. Diğer birçok önemli pazarda ekonomik aktivitenin büyüme kaydetmesi, firmalara yurt dışı satışlarını sürdürebilmek için farklı seçenekler sağladı. Orta Doğu bölgesi büyümenin ana kaynaklarından biri olma özelliğini korurken, ABD'de ise başkanlık seçimleri öncesindeki belirsizliğe rağmen üretim güçlü bir şekilde artmaya devam etti."

İstanbul Sanayi Odası Heyeti Hatay'da

İstanbul **Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, beraberindeki meclis üyeleriyle 6 Şubat 2023'teki depremlerden etkilenen Hatay'da çeşitli ziyaretler gerçekleştirdi. Bahçivan ve beraberindekiler, ilk olarak merkez Antakya ilçesinde İSO meclis üyelerince kurulan 1000 konteynerlik İSO Yaşam Kenti'ne ziyarette bulundu. Burada depremzedelerle bir araya gelen heyet, onlarla sohbet etti. İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal**

Bahçivan, burada yaptığı konuşmada, depremin ilk dakikalarından itibaren afet bölgesine yardım ulaştırmak için çabaladıklarını belirtti. Bölgeye ilk aşamada jeneratör, battaniye, kıyafet ve gıda gibi malzemeleri ulaştırdıklarını hatırlatan Bahçivan, depremzedelerin barınma konusundaki ihtiyaçlarını karşılamak için de şu an buldukları 1000 konteynerlik yaşam alanını oluşturduklarını söyledi.

Bahçivan, yaşam alanının oluşturulmasında katkıda bulunan **sanayi odası** üyesi **sanayicilere** ve diğer bağışçılara teşekkür etti. Depremzedelerin bir an önce kalıcı konutlara geçmesi temennisinde bulunan Bahçivan, "Devletimiz, yine milletimizle el ele bu derin ızdırapı kökten çözebilme noktasındaki kalıcı konutlar adım adım geliştiriyor ama tabii hasar, zarar büyük. Ümit ediyoruz ki olabildiğince en kısa zamanda, bu geçici misafirlikten kalıcı konutlara inşallah

değerli vatandaşlarımız, kıymetli kardeşlerimiz en kısa zamanda geçecekler." diye konuştu. Bahçivan, deprem gerçeğinin unutulmaması gerektiğinin altını çizdi. AFAD Başkan Yardımcısı Hamza Taşdelen de yaşanan afetin büyüklüğüne dikkati çekerek sonrasındaki dayanışmanın önemini anlattı. Şu ana kadar 130 bin kalıcı konutun hak sahiplerine teslim edildiğini belirten Taşdelen, "Yıl sonuna kadar 200 bin kalıcı konutu teslim etmeyi hedefliyoruz." dedi.

Daha sonra Bahçivan ve beraberindekiler, depremden etkilenen kentte şehir turu attı. Ardından Bahçivan ve beraberindekiler, İskenderun Ticaret ve **Sanayi Odasını** ziyaret ederek Başkan Levent Hakkı Yılmaz ve yönetim kurulu üyeleriyle de bir araya geldi. Levent Hakkı Yılmaz da 6 Şubat 2023'teki depremlerde Hatay'a destekte bulunan **İstanbul Sanayi Odası** yönetimine teşekkür etti.

İSO deprem sonrası Hatay'ı Unutmadı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Antakya'da depremedelerle bir araya geldi. 1000 konteynerlik yaşam alanını ziyaret eden Bahçivan, Afet sonrası yardımların süregeldiğini ve kalıcı konutların önemini vurguladı. Bahçivan, daha sonra İTİSO yönetimi ve bölge **sanayicileriyle** bir araya geldi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, burada yaptığı konuşmada, depremin ilk dakikalarından itibaren afet bölgesine yardım ulaştırmak için çabaladıklarını belirtti. barınma konusundaki ihtiyaçlarını karşılamak için de şu an buldukları 1000 konteynerlik yaşam alanını oluşturduklarını söyledi.

İSO deprem sonrası Hatay'ı Unutmadı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Antakya'da depremzedelerle bir araya geldi. 1000 konteynerlik yaşam alanını ziyaret eden Bahçivan, Afet sonrası yardımların süregeldiğini ve kalıcı konutların önemini vurguladı. Bahçivan, daha sonra İTISO yönetimi ve bölge **sanayicileriyle** bir araya geldi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, burada yaptığı konuşmada, depremin ilk dakikalarından itibaren afet bölgesine yardım ulaştırmak için çabaladıklarını belirtti. Bölgeye ilk aşamada jeneratör, battaniye, kıyafet ve gıda gibi malzemeleri ulaştırdıklarını hatırlatan Bahçivan, depremzedelerin barınma

konusundaki ihtiyaçlarını karşılamak için de şu an buldukları 1000 konteynerlik yaşam alanını oluşturduklarını söyledi. Bahçivan, yaşam alanının oluşturulmasında katkıda bulunan **sanayi odası** üyesi **sanayicilere** ve diğer bağışçılara teşekkür etti. İTISO Başkanı Levent Hakkı Yılmaz da 6 Şubat 2023'teki depremlerde Hatay'a destekte bulunan **İstanbul Sanayi Odası** yönetimine teşekkür etti. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** konuşmasında, "Bugün **İSO** Meclis Üyelerimiz ile birlikte Hatay'da gerçekleştirdiğimiz **İSO** Yaşam Kenti'ndeki kucaklaşmanın ardından, bölge ekonomisindeki son

gelişmeleri, Antakya Ticaret ve **Sanayi Odası** ile İskenderun **Sanayi** ve Ticaret Odası yönetim ve üyeleri ile istişare etme imkanı bulduk. Antakya Ticaret ve **Sanayi Odası** Başkanımız Sayın Hikmet Çiçin ve Antakya Ticaret ve **Sanayi Odası** Meclis Başkanı Selahattin Eskioçak ev sahipliğinde Hatay'da yaptığımız incelemelerde, kentteki büyük yıkımı tüm canlılığıyla hissederek, o acıları bir kez daha yaşadık. Kentteki etkili imar çalışmalarının, bu kıymetli kentimizi yeniden ayağa kaldırarak o eski güzel günlerimize kavuşturmasını diliyorum. Üretimin eski gücünde ve canlılığında olmasa da yavaş yavaş toparlandığına şahitlik ettiğimiz bölge iş insanları, bunun için büyük bir dayanışmayla ve canla başla çalışıyor. İstanbul Gaziosmanpaşa Kaymakamı Sayın İskender Yönden'in de bizlere eşlik ettiği günün sonunda İskenderun Ticaret ve **Sanayi Odası** Başkanı Sayın Levent Hakkı Yılmaz ile İskenderun Ticaret ve **Sanayi Odası** Meclis Başkanı Sayın Zeki Altun ev sahipliğinde, **İSO** Yönetim Kurulu ve **İSO** Meclis Başkanlık Divanı üyelerimizle

birlikte yaptığımız İskenderun ziyaretinde bölge ekonomisinin ve üretiminin eski günlerine döndürülmesi, istihdamın hızla artırılması için neler yapılabileceğini konuştuk. Fikir alışverişinde bulunduk" dedi.

İstişare toplantısına, İstanbul Gaziosmanpaşa Kaymakamı İskender Yönden, önceki dönem belediye başkanı Fatih Tosyalı, **OSB** Başkanı Ayhan Tosyalı ve bölge **sanayicileri** katıldı.
HABER MERKEZİ

MATBAA SEKTÖRÜ ASO'DA BULUŞTU

ANKARA Sanayi Odası (ASO), Basım Sanayi Eğitim Vakfı'nın ASO Kağıt Ürünleri ve Baskı İşleri Sanayi Meslek Komitesi ile ISO Basım Sanayi Meslek Komitesi iş birliğinde düzenlediği "BASEV Sektörel Mesleki Teknik Eğitimleri" toplantısına ev sahipliği yaptı. "Anadolu Matbaaları Eğitimi" başlıklı toplantıya, ASO Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Mehmet Osmanbeyoğlu, BASEV Başkanı Murat Demir, ASO Kağıt Ürünleri ve Baskı İşleri Sanayi Meslek Komitesi Başkanı Beste Rodoslu, ISO Basım Sanayi Meslek Komitesi Başkanı Emre Duran, ASO Meclis ve Komite üyeleri, akademisyenler ile mesleki teknik liselerde eğitim gören öğrenciler katıldı. Toplantının açılış konuşmasını yapan

ASO Başkanı Seyit Ardic, "İş gücü piyasasının talep ve ihtiyaçlarını karşılayabilmek ve rekabet avantajı oluşturabilmek için mesleki bilginin önemi her geçen gün artıyor. Mesleki ve teknik eğitim kapsamında, bilgi, beceri ve yetkinlikle donanmış insan kaynağının, ekonomik kalkınmanın temel itici gücü olduğu gerçeğini unutmamamız gerekiyor. Ülke olarak insan kaynağımızı etkin kullanıp rekabet gücümüzü artırabilmemiz için eğitim kalitesini mutlaka yükseltme-

liyiz. Mesleki eğitimi, hem ekonominin ihtiyaçlarını hem de küresel rekabet ve teknoloji-deki değişimleri dikkate alarak planlamalıyız" dedi. Sektörün ihtiyaç duyduğu kalifiye iş gücüne katkı sağlamak için ASO Kağıt Ürünleri ve Baskı İşleri Sanayi Meslek Komitesi'nin yoğun faaliyetler sürdürdüğünü belirten Başkan Ardic, "Komitemiz, Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Aktaş Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile iş birliği protokolleri imzaladı. Bu kapsamda hem eğitsel ve sosyal gereksinimler komite üyeleri tarafından karşılanarak yeni teknik ve yöntemlerle eğitim verilmesine olanak sağlanıyor hem de öğrencilere staj imkânları yaratılıyor" diye konuştu.